

Vyhlásenie
skupiny členov združenia NEF Hospodársky klub
z 5. novembra 2007

Nič iné len zdravý rozum
(O slovensko-maďarských vzťahoch v 21. storočí)

Bývalý prezident Spojených štátov Bill Clinton poslal 6. októbra 2007 zo Stredoeurópskeho obchodného centra v Budapešti neoficiálne posolstvo o vzájomných vzťahoch Maďarskej a Slovenskej republiky. V ňom odkázal občanom obidvoch štátov, že „nie je veľký rozdiel medzi tým, čo sa deje na Slovensku a v Maďarsku, cez čo prešli Íri, a čo sa deje na Blízkom východe“. Odporučil, aby politici obidvoch štátov napätú situáciu riešili maximálne pozorne, aby boli zohľadnené záujmy menších. V spomínanom posolstve ako by sa spytoval slovenskej a maďarskej verejnosti, čo je dôležitejšie: rozdiely, alebo spoločná vízia a spoločná budúcnosť. Hodnotenie slovensko-maďarských vzťahov Billom Clintonom vyvolalo rozporuplné reakcie a na slovenskej strane odmietnutie.

Nazdávame sa, že bez ohľadu na formu je potrebné vnímať obsah posolstva bývalého prezidenta Spojených štátov s najvyššou pozornosťou. Prečo konečne nedospieť v obidvoch štátoch ku konsenzu kultúrnej verejnosti, zapojeniu čo najširších vrstiev občanov do formovania vízie vo vzájomných vzťahoch a o jej napĺňaní v Európskej únii na prahu 21. storočia?! Je preukázateľným faktom, že v obidvoch štátoch je cielene vyživovaná nielen národná nevraživosť, ale dokonca aj nepriateľstvo. Vyplýva to zo snáh politických dobrodruhov meniť pred verejnosťou tak historické fakty, ako aj výklad a dodržiavanie multilaterálnych medzinárodných zmlúv a tiež aj dvojstranné zmluvy medzi ČSR a MR z rokov 1920 a 1945 – 1949.

Je nám ľúto, že v Prvej a Druhej svetovej vojne bol štát Maďarov na strane agresorov. Faktom však je, že medzinárodné aj dvojstranné zmluvy o úprave povojnových vzťahov sú časťou maďarskej verejnosti označované za nespravodlivé a za revidovateľné. Dekréty prezidenta ČSR E. Beneša z rokov 1940-1945 boli nielen schválené zákonodarným zborom, ale dostali sa aj do súladu s medzinárodným právom. Veľmoci a ani víťazné mocnosti nedali dodnes nijak najavo, že majú vôľu meniť históriu minulého storočia a jej akty. Dokonca záväzky maďarskej strany vyplývajúce z Mierovej zmluvy s Maďarskom, podpísanej v Paríži 10. februára 1947, o prinavrátení predmetov kultúrneho dedičstva, ktoré prešli po roku 1848 do držby maďarského štátu, sa dodnes nenaplnili.

Zo súčasného vývoja nezdravých spoločenských javov možno prijať záver, že obyvateľstvo obidvoch štátov je nedostatočne a nesporne aj tendenčne informované nielen o obsahu spomínaných zmlúv, ale aj o celom rade konfliktných, ba až tragických udalostí vo vzťahoch slovenského a maďarského národa

v ich vzájomnom spolužití trvajúcim už niekoľko storočí. Nie je vôbec vylúčené, že tento moment a pri najmenej trestuhodná neúcta k vlastným aj európskym dejinám, prejavujúca sa u oboch národov spočívajúca hlavne v ich nezodpovednosti voči budúcnosti v EÚ, je projektovaná a režírovaná zo zahraničia. Tolerovanie travičov našich spoločných studní, plniacimi ich polopravdami a lžami na obidvoch stranách, doterajšia absencia jednoznačnej politickej vôle odstrániť zápalové miesta v našich vzťahoch, to podporuje revanšistov a silne posilňuje tendenciu odklonu od demokracie.

Je najvyšší čas odmietnuť a hlavne odstrániť z našej súčasnosti a najmä v záujme budúcnosti všetko to, čo dalo bývalému prezidentovi Spojených štátov Billovi Clintonovi pouvoir svojiským spôsobom, ale v dobrej vôli, upozorniť slovenský a maďarský národ na možný vývoj vedúci k destabilizácii. Nemôžeme v tejto súvislosti obísť ani predsedu Zahraničného výboru Senátu reprezentantov USA Toma Lantosa z tohtoročného októbra, v ktorom žiada slovenského premiéra R. Fica, aby sa dištancoval od tzv. Benešových dekrétov a zaručil práva maďarskej menšiny žijúcej na Slovensku. Predovšetkým preto, že dnes ani v budúcnosti nemožno odmietnuť právne dôsledky 2. svetovej vojny a vyžadovať to, čo už je pre naše menšiny dávno zaručené a neporovnateľne vyššej kvality ako vo väčšine vyspelých demokracií.

Nechcime si ani len pomyslieť na to, čo by takýto rozkladný a súčasne sebazničujúci proces spôsobil na úrovni medzinárodného svetového spoločenstva a celoeurópskeho priestoru. Z úrovne obidvoch štátov, regiónov, miest a obcí, ale predovšetkým v konkrétnych rodinách a najmä v medziľudských vzťahoch, by spôsobil nedozerané a hlavne dlhodobé pôsobiace traumy. Nášmu združeniu a skupine jeho členov na základe reflexie spomínaných udalostí neostáva nič iné, ako apelovať na najvyšších ústavných činiteľov Slovenskej a Maďarskej republiky, aby neodkladne analyzovali podstatu hlavných problémov, určitého a žiaľ už aj spontánne sa rozširujúceho napätia. Následne by sa pod verejnou kontrolou spoločenskej a kultúrnej reprezentácie oboch štátov mohol navrhnuť systém opatrení na zabezpečenie pevného zdravia a najmä dlhohodej imunity našich krajín a ich obyvateľstva voči infekciám nevraživosti, nekultúrnosti, vzájomnej neúcty národov a národností.

V Bratislave, 5. novembra 2007

Dr. Peter Kasalovský
správca